

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΦΗΒΕΙΑ

Κείμενο

[Έφηβοι και ριψοκίνδυνες συμπεριφορές]

Στο κείμενο της Φοίβης Σπέη, δημοσιευμένο στο www.tvxs.gr στις 21. 6. 2017, παρουσιάζονται αρκετά χαρακτηριστικά της εφηβικής ηλικίας και δίνονται συμβουλές στους γονείς για την αποφυγή ρήξης με τα παιδιά τους.

Έχει ειπωθεί πως η εφηβεία είναι η πιο τρυφερή και ταυτόχρονα η πιο άγρια περίοδος της ανθρώπινης ζωής. Κάποιοι έφηβοι δοκιμάζουν ουσίες, ανεβαίνουν σε μηχανές φίλων χωρίς προστατευτικό κράνος, κάνουν «κόντρες» με αυτοκίνητα ή μηχανές και άλλα πολλά που καθημερινά τούς θέτουν σε κίνδυνο.

Και όλα αυτά νομίζοντας ότι δεν θα πάθουν ποτέ τίποτα. Πώς λοιπόν μπορούμε να τους κάνουμε να αντιληφθούν τις συνέπειες όλων αυτών που κάνουν και θέτουν τον εαυτό τους σε κίνδυνο; Να τους πιάσουμε στο φιλότιμο, ότι δηλαδή εμείς οι γονείς ανησυχούμε πολύ; Να τους πάμε μία «επίσκεψη» στο ΚΑΤ, όπως κάνουν πολλοί γονείς;

Κατά τη διάρκεια της εφηβείας οι γονείς έρχονται αντιμέτωποι με αντιφατικά συναισθήματα. Από τη μία αισθάνονται πως ήρθε η ώρα να προάγουν τη βασική εμπιστοσύνη του νέου ανθρώπου στον εαυτό του, την αυξημένη αυτοδιάθεση, προσωπική ευθύνη, καθώς και την ανεξαρτησία. Από την άλλη πλευρά, γνωρίζουν επίσης ότι η εξερεύνηση, ο πειραματισμός και η ελευθερία συνεπάγονται και περισσότερο κίνδυνο. Έτσι ξεκινά μια από τις πιο μεγάλες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν οι γονείς: πώς να βοηθήσουν τον έφηβο να διαχειριστεί τον αυξημένο κίνδυνο στη ζωή χωρίς να προκαλέσει σημαντικές βλάβες στον εαυτό του (ή στους άλλους).

Αυτό που ανησυχεί συνήθως τους γονείς, όταν θίγουν τέτοια θέματα, είναι οι αυτόματες απαντήσεις του εφήβου «Είσαι υπερβολικός. Μπορώ να προσέξω τον εαυτό μου. Τίποτα κακό δε θα συμβεί!». Κάποιες φορές όμως αυτό που ακούγεται ως υπερβολική αυτοπεποίθηση είναι «ψευτοπαλληκαριά» ή άρνηση του κινδύνου. Οι

γονείς ωστόσο οφείλουν να συζητήσουν με τον έφηβο τις ανησυχίες τους και τους δισταγμούς τους. Η δουλειά τους είναι τώρα λιγότερο να ελέγχουν τις επιλογές του νέου ανθρώπου και περισσότερο να ενημερώνουν και να τον συμβουλεύουν.

Επίβλεψη στην ηλικία αυτή σημαίνει να γνωρίζουν οι γονείς πού βρίσκεται το παιδί, τι κάνει και με ποιον είναι μαζί. Όπως έχει προκύψει από αρκετές έρευνες, οι έφηβοι με γονείς που επιβλέπουν το πού βρίσκονται και τι κάνουν είναι λιγότερο πιθανό να εμφανίσουν επικίνδυνη συμπεριφορά.

Ίσως δεν ακούγεται πλέον τόσο δεδομένο, αλλά η έμφαση στην αξία του σχολείου, στον ποιοτικό χρόνο με την οικογένεια και στις εξωσχολικές δραστηριότητες εξακολουθεί να επιβραβεύεται μακροπρόθεσμα στην κοινωνία μας. Τονίζεται από πολυάριθμες έρευνες πως η οικοδόμηση αυτών των συνηθειών στις αρχές της ζωής, στο δημοτικό σχολείο, μειώνει αργότερα την εμπλοκή σε επικίνδυνες δραστηριότητες.

Τελευταία και σημαντικότερη συνιστώσα πρόληψης είναι η σχέση γονέα - εφήβου. Όταν υπάρχει ισχυρός δεσμός, όταν ένα παιδί αισθάνεται κοντά στους γονείς του, όταν αισθάνεται πως το αγαπούν, το θέλουν και το ακούν, τότε ένα παιδί έχει λιγότερες πιθανότητες να εμπλακεί σε επικίνδυνες συμπεριφορές. Σε γενικές γραμμές οι έρευνες υποδεικνύουν πως η υπερβολική χαλαρότητα όσο και η υπερβολική αυστηρότητα παρουσιάζουν συνάφεια με αντικοινωνικές συμπεριφορές. Οι γονείς πρέπει να συζητούν με τους εφήβους τις ανησυχίες τους αλλά με ήρεμο και υποστηρικτικό τρόπο. Δεν πρέπει να διστάζουν να συμβουλεύονται κάποιον ειδικό για επιπλέον καθοδήγηση, αν κρίνουν πως θα τους ωφελούσε στο δύσκολο αυτό ταξίδι.

ΘΕΜΑ 2β

Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου να βρεις ένα σημείο στο οποίο η πομπός διατυπώνει μια θέση με πιθανότητα και ένα σημείο στο οποίο εκφράζει μια θέση με βεβαιότητα (μονάδες 6) και να περιγράψεις με ποιον τρόπο γλωσσικά το πετυχαίνει σε κάθε περίπτωση. (μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3

Στο κείμενο αναφέρεται ότι σύμφωνα με έρευνες, τόσο η υπερβολική χαλαρότητα όσο και η υπερβολική αυστηρότητα των γονέων σχετίζονται με αντικοινωνικές συμπεριφορές των εφήβων. Να εκφράσεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου στην παραπάνω διαπίστωση σε ένα άρθρο σου 250-300 λέξεων για το ιστολόγιο της τάξης σου. Μπορείς να αξιοποιήσεις στοιχεία από το κείμενο αναφοράς και την προσωπική σου εμπειρία.

Μονάδες 40